

КУРС НА РОЗВИТОК ВІДНОСИН

17 грудня Президент України Л. М. Кравчук прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Республіки Індія в СРСР Альфреда Сільвестера Гонсалеса. Посол передав Л. М. Кравчуку почесний від Прем'єр-міністра своєї країни, а вночі містився по-дорочалення з образом його на пост-Президента і успішними підписаннями взаєморозуміння, а також закріплення відносин Індії. У ході відкритої розмови, яка проходила в атмосфері взаєморозуміння, Л. М. Кравчук проінформував гостя про політичну ситуацію в Україні. Після закінчення зустрічі самостійно зовнішній політик, справознавець на встановлення площини відносин Індії з Україною розповів тижню про угоду про створення співдружності Націоналізм Дарма, Індія і Україну зазвичай дають дружній стосунки, відзначає посол. Ми хочемо вступити в тісні контакти з незалежною Україною, оскільки вона є для нас однією з пріоритетних держав. Моє таке йшло роль відіграти в Києві Газарного мистецтва Індії.

ЗАВДАННЯ ГОРБАЧОВА

«Я бачу своє завдання у тому, щоб максимально сприяти конструктивному розвитку структури співдружності Націоналізм Дарма», — заявив Михайло Горбачов на зустрічі з американськими держсекретарем Бейном. За словами Горбачова, на рівні між держсекретарем прес-служби, Горбачов вважає позитивним той факт, що цей процес набирає широкі рамки і розвивається у конституційній формі.

РОСІЯ ЗАМІСТЬ СРСР!

Перед зустріччю з Горбачовим Бейн провів переговори з президентом РРФСР. На прес-конференції після їх закінчення Борис Єльцин повідомив, що українці — учасники співдружності не дозволять підписати угоду про об'єднану систему оборони та спільної стратегічної центр командувачів ядерним озброєнням. Він сказав також, що на переговорах розглядалось питання про вилучення з боку США Росії як незалежної держави. І що її вступ до ООН. На випередження, оголосив російський президент, що його республіка займає місце колишнього СРСР у Раді Безпечності ООН.

КАЗАХСТАН СТАВ НЕЗАЛЕЖНИМ

Незалежний державою проголошено Казахстан Верховна Рада республіки. За це рішення проголосувало 270 депутатів, проти висловилися 12, а двоє утрималися. Крім того, президент Назарбаєв оголосив 17 грудня діям демократичного відкриття республіки. Відтоді, йдеться у прес-релізі, уряд, якого діє відкритим, негласно рішучо — студентсько-протестів 1986 року проти призначення Нобіла нерівним республіканської націоналістичної партії.

ДО ООН ПРО ДОПОМОГУ

З проханням гарантувати відкриття радянських військ з Прибалтики звернулися до ООН Естонія, Латвія та Литва. А послані на ім'я Параса да Нуельєра ці держави висловили побоювання, що у майбутньому СРСР буде насправді контролювати дії своїх військ у Прибалтичному регіоні.

До візиту в Україну державного секретаря США

Сьогодні в Україну прибуває з робочим візитом державний секретар США Джеймс Едмонд Бейнер. Народився 1930 р. в м. Хьюстон (штат Техас). В 1952 р. закінчив престижний Пристонський університет. В 1952—1954 рр. проходив військову службу в морській морській піхоті, демобілізувавшись у зв'язі з капітаном. В 1957 р. отримав ступінь бакалавра права в Техаському університеті, після чого тривалий час займався адвокатською практикою.

В 1975—1978 рр. обіймав посаду заступника міністра торгівлі в адміністрації Дж. Форда. В 1981—1985 рр. керував апаратом істеробітників Білого дому,

Прес-центр МЗС України

11

Закон України

12

ПРО ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

13

Закон України

ПРО ПРИКОРДОННІ ВІЙСЬКА УКРАЇНИ

9

На тисячу новонароджених один з'являється на світ з паралічем рук. Такі хвороби у Республіканському центрі дитячої мікрохірургії оперують у тримісячному віці.

РАБІ МОЖУТЬ ТІЛЬКИ ЗНЕВАЖАТИ

15

А шанують і поважають тільки вільних і незалежних, — так вважає правник з канадського міста Гамільтона Віктор Ренко. Отож: тільки державність і самостійність України може гарантувати нашу з вами свободу.

П

РЕМ'ЄР-МІНІСТР України В. Фокін зустрівся із заступником директора Міжнародного валютного фонду паном Річардом Д. Ербом. На зустрічі обговорювалися економічні і політичні ситуації в Україні і на території колишнього СРСР, йшлося також про повняття нашої республіки у членів Фонду.

Як зазначив пан Річард Д. Ерб, проблема прийняття України до Міжнародного валютного фонду не буде. Головне, — політичне визнання незалежності України світовим співтовариством. А ні біз із вступом валютним внеском? Валют ж у нас немає. Ще жодна країна не була позбавлена права вступити до МВФ тільки тому, що не могла негайно внести свою частку. Пан Річард Д. Ерб зазначив, що Захід допоможе з валютним стабілізаційним фондом під наші реформи.

Т

УРЕЧНИНА має намір визнати незалежність Узбекистану. Про це заявив на переговорах у Анкарі з узбекським президентом Карімом уїм прем'єр-міністр Демірель. Під час свого офіційного візиту до цієї країни Карімов підписав також договір про дружбу і співробітництво між Узбекистаном і Туреччиною, а також угоду про двостороннє торгівлю.

У

ВАШІНГТОНІ розпочалися переговори між заступником голови парламенту Латвії Крастиншем та представниками американської адміністрації. Як повідомляють латвійські сторони, під час переговорів обговорюватиметься наслідок можливості закупівлі у США військового обладнання і навчання у цій країні військових спеціалістів із Латвії.

Ранкове засідання 17 грудня

[illegible]

прямо звинуватив першого
Віце-прем'єра у його спробі
ввести в оману Верховну Ра-
ду і народ України, а обра-
женому Костянтину Іванови-
чу нічого не залишалось, як
з гіркотою вигукнути:

— І взагалі я хочу сказати, в яких умовах доводитись працювати урядю. Ми розуміємо: у демократичному суспільстві не повинно бути зон, закритих для депутатського контролю. Ми не претендуємо на те, щоб бути поза критикою, ми готові сприймати критичні зауваження, готові з'являтися перед вами, але в інтересах справи.

Заради того, щоб наповнити реальним змістом наші і економічні, і політичну незалежність, ми просимо народних депутатів дати можливість Кабінетові діяти оперативно. Отримувати надійну, повну інформацію про обов'язково з цієї трибуни. Думается, для цього у

нас є достатньо фахівців, — як у Верховній Раді, так і в Кабінеті міністрів.

Водночас ми рішуче виступаємо проти того, щоб неперевірені матеріали, спотворені, відверто скажу, провокаційна інформація використовувалась для нападок на уряд, для його дискредитації. Кому це вигідно?

З певністю можу сказати — тільки не тм, хто бажає урядові пільної роботи. Не тм, хто справді вболіває за наш народ, що твердо і невідступно став на шляху незалежності, якомога швидше подолає труднощі нинішнього перехідного періоду.

Отож, спокійної ділової розмови не вийшло. У залі натовість запалою грозою коли прорвалось слово, яке у багатьох внісло на кінчику язика, — «відставка». На щастя, воно так і зариндело під куполом, не опустившись на важким каменем на уряд, який ці ж самі депутати не dawko і так любовко затверджували.

Чесно кажучи, мекі було просто шкода цих дорозцінних півтори години, протягом якої чубилися величезні шановні люди. Замість того, щоб у складній час становлення державності України, пошуку виходу з економічного лабіринту гуртувати свої сили і трудитися уперто і здружено. Недаремно якось сказав народний депутат Степан Пушик: в Україні на всі час вистачало патріотів, от тільки з робітниками було гірше.

Працювати нам далі стане не легше. Майбутній рік ще не обіцяє помітного ліпшення життя людей. . . не дай Боже, щоб ми скотилися до пошуків винних, до безкінечних відставок, як це, приміром, робиться в Італії чи інших країнах і нічого доброго, крім сміху людей, не викликає.

Акатолій
КРАСЛЯНСЬКИЙ,
парламентський оглядач.

ЗНОВУ «НА ВИМОГУ ТРУДЯЩИХ»

- перламутрості — 441-84-52,
- 441-85-84,
- лікстіє — 441-29-61,
- еконіоміє — 441-83-07,
- егерієні — 441-88-18,
- міжнародні —
- 446-91-20,
- partia i pyzle
- 441-82-03,
- охорони здоров'я —
- 441-88-06,
- соціальні питання —
- 441-88-05,
- екологія — 441-88-59,
- культури — 441-86-44,
- спорту — 441-88-08,
- інформаційні —
- 446-61-13,
- 441-86-30,
- історія України —
- 441-38-62,

Делутян Хмельницької міської Раді ухвалили рішення передати приміщення колишнього обкомівського підприємства під міський музей, а всі його службові машини й інші засоби, які належали йому, змушені звертатися на державні підприємства, в державні установи, в державні підприємства. А вони тепер розкидані по всьому місту. Для більш об'ємного будівництва адміністративної структури їм не потрібно робити ніякої реконструкції. А теперішні приміщення міськанкому набагато більше, ніж потрібно було б для музею, під який в місті виділено будинок, де можна

Життя Рад

виставити лише п'ятдесяту частину його фондів.

Крім того, вивільнені міськіми службами приміщення дозволяють істотно поліпшити умови роботи медичного та музичного го училищ, середньої школи № 3, створити Народний дім тощо. А в кіннішому усуляють політичними центрі ми пропонуємо розмістити Інститут підвищення кваліфікації вчителів: саме це приміщення ідеально підходить для такої установи.

Однакеші наміри не збіглися з точною зорю керівництва обласного конвою. Спочатку обласна влада надумала обладнати приміщенні об'єкту діагностичний центр (уважало, які шалені кошти потрібні на донорну реконструкцію!), значущою ж метою прохання трудящих обласного конвою пропонує створити такий будинок освіти. Тобто розмістити в об'єкті Інститут підвищення кваліфікації вчителів, обласне управління та місійний відділ народної освіти, в також деякі

відділи та громадські організації. А в суспільно-політичному центрі — центр бізнесу, щоб мати гарні гроші з оренди. При цьому докази й розрахунки депутатів міської Ради абсолютно не бралися до уваги.

Майно компартії — не військове ліхвіно, яною можна годувати всіх голодних. І коли ми наполягаємо на своєму рішенні,

**М. ОЛІЙНИК,
Ю. ГАНУЩАК,
В. КАРВАН,**
депутати Хмельницької
міської Ради народних
депутатів.

КУПИТЬ У КИЄВІ КВАРТИРУ

На шпальтах преси Рад

нордон і кохати на перепродажу нагирти добре заробити. Адже, снайпно, домінують нагирти з 300 тисяч київських гривень за якихось 5-6 тисяч марболових цим (ціна одного квадратного метра від 100 до 250 марболових), а перепадає на торгах за допомогою нагиртів за 300 тисяч марболових або за 4 тисячі доларів.

Такі сьогодні ціни. Зрозуміло, безомовному милінинові, який стоїть у чер-

зі на нівтарю, вони на по нішеї.
А от продавці цигаретові мають «де-
ржавні» відомості про те, чи існує
посередній покупець у місцевому
бюро інвентаризації, де його повідо-
мили, що остатнім часом власники
міських нівтарів стали п'ять
тисяч громадян. Серед них деякі
представники інтелектуальної елі-
ти, близько 100 тисяч, решта — міс-
цеві ділки. Окремі з них через близь-
кість людей прибули навіть по Міль-

На х
приваті-
Приват-
власни-
згодом
зоналі-
бюро на-
орнале-
ці. Ді-
ми. А
лі лі-
нвтарів-
ще му-
вони

на квартиру. Зрозуміло ж, для наступного перепродажу.

Отож, активно «грацюють» малярі. Один такий відверто назавою ієресподантові, що зултинити спекуляцію столичним квартирами він має намір чинити тільки якщо необхідно встановити порідню, за яким відбиджаючи за мордну громадянином обов'язково б здавали свої квартири державі. Приватизувати житло слід на за «винюючій» міським дізна, а за ринковий іноземці, які не мають права на квартиру у Хрещатині, як і на Уолл-стріт — п'ять тисяч доларів за один неадаптивний метр.

На жалю, Київська Рада пустила приватизацію і квартиру на самоплив. Правда, міська управа, як і юстиція, неодноразово зверталася з клопотанням до Верховної Ради України, щоб законодавці відповідними актами прибрали спливаюче житло у столиці. Однак це питання парламентаріями досі не розглядалося.

Д люди в черзі ронами ченають неартир. Чи доченаються? Може, ира-ще иупити?

новинця, це — надобутки! Обставини у ставді сформувалися позиція президентської Ради Демпартії України. зустріч в Мінську, актуальності і муладу по ліквідації

Ситуація драматична. Верховна Рада України виступила ініціатором введення військ Росії в Україну. Офіційна Росія відмовляється це покласти на рахунок своєї політичної громадянськості, судячи з преси, поставивши до них історичне завдання. Заявляючи про готовність підтримати це до Угоди, свої застереження зробили Казахстан і

Який текст діятиме? І взагалі — що далі?

Перша: українському народові, який після багатьох століть жорстокої рабської неволі (для нас це не метафора!) шойко почав оживати. Угода завдала величезного психологічного удару.

Друга: Росія не приховує свого радісного здивування з того, що Україна попалася

Імперія, на цей раз проводом її президента, змирилася з українською залежністю. Атмосфера прийняття нашої свободи нагніталася посилено, крісталізувалася в імперію, літнична криза. Думаю, це загрожувало військовій інтервенції з боку Росії. Повторювалася ситуація 1917-1918 років.

Що робити? Тактичний хід думки підказував домовленість у Мікську — для України вимушений, але дієвий крок, менше із змінених зол. Колективно, з сновникми СРСР, денонсувати Договір 1922 року юридично Радянський Союз перестав існувати. Це

7 Рукописи
не рецензуются
і не повертаються.

Индекс 60955

Передплатна ціна на рік
19 крб. 80 коп.

5 разів на тиждень.
Сьогодні на 16 сторінках

А ПОКИ НЕ ХВОРІЙТЕ...

це одна спроба затягнути Україну в «новоявлені Союзні», нав'язати їй черговий «Союзний договір».

Над Україною нависла смертельна небезпека. Українська патріотична демократія повинна стати в опозицію до мисливця Угоди і поставити перед Президентом України вимогу не їхати в Алмати. Але не підписувати Угоди. Не підписувати Роспуску Народну Раду українською парламенту передчасно. Треба творити широкий народний фронт захисту державної незалежності напів Ватиканщини.

ЮРІЯ БАДЗЬО,
голова Національної Ради
Демократичної партії України.

ВІСІ НЕ БУДЕ

готові допомогти й сусіди: Польща, Угорщина...

— А як буде з чергами на ааопереходах?

— Поки можу сказати, що до кінця грудня цього року черги на ааопереходах зникнуть. «Залізної завіси», як її пропонували, не буде. Митниця має застосовувати лише економічні важелі.

— Донедавна ааопереходи були під юрисдикцією Центру. Як тепер?

— Тепер під юрисдикцією України. Але знову постає проблема кадрів та фінансування. Та й ця проблема вирішима, адже покладає край підпорядкуванню митниць різним відомствам. Нині всі митниці та їх служби, розташовані на території України, підпорядковуються лише нашому комітету.

— Чи будуть кордони з республіками колишнього СРСР?

— Поки що їх створення не передбачається.

— Куди надходять кошти аа митниці?

— До бюджету України.

— Дозвольте привітати аа з призначенням на таку відповідальну посаду і побажати успіхів!

Розмову вела
Катерина ВОРОНЕНКО.
Київ.

уверенної держави

дав своєму підвідомчому підприємству ні грама суверенності.

— Як залежали, так і залежимо від його монополії, — каже С. Павличко. — Знову одержали 90 відсотків держзамовлення. Міністерство торгівлі розподіляє нашу продукцію, а ми, виходячи, не маємо права на неї. Ось спустились мені згорк показник рентабельності 25 відсотків, а на «Прогресі» він досягнув 105 відсотків. Отже, у нас відбрали 12 мільйонів карбованців. Чи буду я зацікавлений у збільшенні виробництва взуття? Ні, звичайно. Допомоги ринком займатимуться здебільшого політики, він неминуче нагдуватиме базарне збіговське ка стадіоні «Україна».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

МОГА ЛІКУЄ... СТРАЙКОМ

в'ю, підвищення заробітної плати. Крім цього, медперсонал вимагає подання лікарні швидкої та невідкладної допомоги статусу муніципальності. Лікування одного хворого обходиться у 150—300 карбованців, а держава виділяє лише... 6. Нерідко через брак бензину не можуть в'їхати на викилик машини швидкої допомоги, а хірургам нічим оперувати.

Відродження

КОМСОМОЛЬСЬКІ
КОЗАКИ

Рішенням козацького сходу, скликаного кошовою радою Полтавського гірничо-збагачувального комбінату, в місті Комсомольську засновано українське козацьке товариство.

Генеральний директор підприємства, народний депутат України В. Мартиненко давній відомий своїми «прокозацькими» поглядами. З його легкої руки на комбінаті з'явилися курені й паланки Дніпровського коша та кошова рада, а цьогорічне відзначення Дня металурга вилилося в загальноміське святкування 500-річчя українського козацтва.

— Дехто вважає, що Комсомольськ виріс на голому місці, а тому не має роду племені, — сказав Володимир Мартиненко. — Це зовсім не так. У нас глибокі історичні корені, адже саме тут Запорозька Січ тримала свій північний форпост.

По-різному можна оцінити факт появи козацького товариства: як дитячу забаву дорослих і як реальний крок на шляху відродження духовних цінностей народу. Та видно з усього, що в Комсомольську люди серйозні й просто багаті на любов.

Анатолій ЩЕРБАК.

Полтавська область.

Коротко

НАКАЗ ПРЕЗИДЕНТУ

З ініціативою Ужгородської міськради у обласному центрі відбулося народне віче «Слава вільній Україні». Прийнято звернення до Президента, якому міститься яскрава підтримка будь-якому тиску й логрозам з центру, до кінця відстоювати незалежність України.

Учасники зібрання закликали всі політичні сили республіки об'єднатися для захисту суверенної держави.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Телеграфним рядком
з Рівного

«РОЗПРОБУВАЛИ»

На п'ятому році сляжіння президія ради Федерації незалежних профспілок області ясновисока недозвірю голова ради Микола Гончарю — за хибний стиль роботи, недостатній контроль за фінансово-господарською діяльністю навчально-методичного центру і роботою апарату.

МЕНШЕ, НІЖ У
«ЗІНЦІ»

У Рівному запроваджено нові телони. Кожен володар лапірця може купити на місяць кілограм м'яса та півкілограма ковбаси. Місцеве газето «Діалог» яснало, що це навіть менше, ніж переплачує «зіньця». Тим часом у деяких магазинах м'ясопродукти залишаються нерезаланими.

СЬОГОДІШНІ МОВИ НІ
ЗНАЙШЛИ

Установча конференція міського товариства російської культурної відбулася у Рівному. Думки розділилися: одні муляють об'єкти російськомовного населення, інші — російського земляцтва. Детальніше про це логорять на обласній установчій конференції.

ЗДОРОВІ ЗУБИ НА
ПОЛІЦІЮ

Відкрито нову чудово обладнану стоматологічну поліклініку. Працюватиме вона у дві зміни першотварі виготовлятиме металокерамічні та фарфорові протези. Для стоматології роботи ястачить. А для зубів!

ПОКИ ПРОМИСЛОВОСТІ
ЧУХАЄТЬСЯ

Понад 200 саморобних тракторів зареєстровано в області органами Держтехнагляду. Втрапивши надію на промисловість, селяни рятуються самі. Виготовляють і прицілине знаряддя. Саморобних літаків поки що не зареєстровано.

ЗГВАЛТУВАННЯ У
РЕАНІМАЦІЇ

До міліції звернулася санітарка одного з медичних закладів: її мовля, згвалтував... лікар. Підозрюваного було затримано на добу у камері попереднього утримання. Зрештою з'ясувалося, що напівкримінальне кохання у реанімаційному відділенні відбулося «за згодою».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Без офіційного приводу

ЛЮДИНА — ТЕАТР

Цими днями в приміщенні Республіканського громадсько-політичного центру проходить виставка, присвячена життю і творчості Леся Курбаса.

Його світ — на рівні високого мистецтва й на рівні особистості, сповнений новаторства, мистецького пошуку і зухвалою експерименту. В 20-х роках Україна мала театр світового рівня саме завдяки цій неймовірній людині з дивним, теплим і відчуженим поглядом. Сьогодні ми стаємо державою, тож великим корисно кожному середньостатистичному громадянину доторкнутися вершини мистецької слави України. Символічно, що цю виставку в колишньому музеї Лейна (теж, до речі, величезного експериментатора) організовано без офіційного приводу, між датами. Вона не хронологічна, експозиція розпочинається з періоду навчання Леся Курбаса у Віденському університеті. Са-

ме тоді розпочалося його захоплення театром. Макети, оформлення сцени з умовно-технологічними декораціями, ескізи костюмів, манекен, — усе це повертає людину від буденщини до напівілюзорного світу мистецтва.

— Ми організували цю виставку разом з Центром творчих ініціатив Спільноти театральних діячів України, — розповідає Ольга Гузєвська, співробітниця Державного музею театрального, музичного і кіномистецтва. — Перша була 1987 року, її приурочили до сторіччя метра українського театру авангарду. Теперішній вернісак триватиме до 13 січня. Він містить не тільки нові експонати, а й має дещо новий зміст. Це — погляд на трагедію українського відродження 20-х років, яке піднесло та розчавило Хвильового, Куліша, Курбаса...

Володимир
СТАНІСЛАВЧИК.

3 днем народження!

«РУСЬ» ЗБИРАЄ ОДНОДУМЦІВ

Товариство захисту російської культурної «Русь» дало назву асоціації товариств, яку створено днями на зборах у Києві. Учасники її вважають актуальним створення концепції російської освіти на Україні та інші заходи, що сприятимуть збереженню російськомовного інтелекту, аби він міг праслужитися розбудові незалежної держави.

Асоціація бере на себе не тільки культурологічні, а й правозахисні функції.

Марина ДЯТЛОВА.

Думка з приводу

БЕЗ ДИКТАТУ Й СВАВОЛІ

Державі потрібно те саме, що й окремій людині: максимум волі і взаємовигідні стосунки з оточуючими. У цьому плані Угода про Співдружність Незалежних Держав вгнідно відрізняється від Союзного договору, бо розширює свободу її учасників, не ущемлює їх права, кажда можливість всім діяти узгоджено, по-партерськи, але без диктату і сваволі ім-

перських структур. СРСР розпався тому, що його центр не зміг чітко захотів створити такі економічні умови, за яких би як кожна людина, так і держава, почували себе справжніми господарями.

Сергій ТРЕГУБЕНКО,
головний метролог сиркомбінату.
Міна
Чернігівської області.

Це ж треба!

ГОВОРИЛИ, БАЛАКАЛИ...

Хто сказав, що папір — дефіцит? Зазкріть до будь-якого кіоску «Союздруку», і побачите купи видань про еротіку, містицизм, газети з шлюбним оголошенням, анекдотами... Це питання обговорили на правлінні Лутанської обласної журналістської організації, але розмова вийшла порожньою. Бо монополізм у поліграфії породив під егідою організації видання такого ж гатунку і неперетриманого спрямованості, як, наприклад, «Шлюбна газета», «Суботній калейдоскоп».

Цікаво, що редагує все газетом один із заступників редактора донедавна компартійної газети «Луганська правда», а до редколегії незмінно входять директор одиойменного видавництва. З одного боку, корумпована комерція з використанням службового становища. З другого, є прквід відмовки демпартиям друкувати їхні часописи — мовляв, поліграфічна база і без них працює на повну потужність.

Сергій СКИБА.
Луганськ.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

налістів

...! позиція земляків-націоналістів

У Будинку культурних працівників зв'язку відбулися чергові збори прихильників українського націоналізму, організовані місцевими активістами Української націоналістичкої спілки. Учасники зборів підтримали спільну заяву УНС і Української національної асамблеї щодо підписання Україною Угоди про Співдружність Незалежних Держав. У заяві міститься засудження ратифікації ВР України Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав.

УНІАР.

ЛЮДИНА ТЕАТР

Цим діями в приміщенні Республіканського громадсько-політичного центру проходить виставка, присвячена життю і творчості Леся Курбаса.

Гого сів... на рівні високого мистецтва й на рівні особистості, сповненої новаторства, мистецького пошуку і зухвалої української ментальності. В 20-х роках українська мистецтво світового рівня саме завдяки цій неможовірній людині з дивини, теплом і відчуженням поглядам. Сьогодні ми стаємо дерев'яною, тож великим корисно кожному середньостатистичному громадянину доторкнутися вершин мистецької слави України. Символічно, що ця виставка в колишньому музеї Леніна (теж, до речі, величезного експериментатору) організовано без офіційного приводу, між датами. Воно не хронологічне, експозиція розгортається за періодом на чималі Леся Курбаса і Ці деському університеті. Са-

ме тоді розпочалося його захоплення театром. Маєти, оформлення сцени з умовно-декоративними декораціями, ескізи костюмів, макети... — усе це повертає людину від буденності до напівлюзкого світу мистецтва.

— Ми організували цю виставку разом з Центром творчих ініціатив Салікс театральних діячів України, — розповідає Ольга Гурська, співпродюсерка Державного музею театральності, музичного і кіномистецтва. — Перша була 1987 року. Її приурочили до сторіччя метра українського театрального авангарду. Теперішній вернісак триватиме до 13 січня. Він міститиме не тільки нові експозиції, а й чимало нових змистів. Це — розгляд на трагедію українського вироження 20-х років, які піднесло до розпача Халкоме-вого, Куліша, Курбаса...

Володимир СТАНІСЛАВЧУК

З днем народження!

«РУСЬ» ЗБИРАЄ ОДНОДУМЦІВ

Товариство захисту російської культури «Русь» дало назву асоціації товариств, яку створено діями на зборах у Києві. Учасники її звиклиють агітаторами створення концепції російської освіти на Україні та інші заходи, що сприятимуть збереженню російськомовного інтелекту, аби він міг приспосуватися до розбудови незалежної держави.

Асоціація бере на себе не тільки культурологічні, а й правозахисні функції.

Марина ДЯТЛОВА.

Дума з приводу

БЕЗ ДИКТАТУ Й СВАВОЛИ

Державі потрібно не саме, що в окремі люди максимум волі і взаємодія дієстосунку в оточуванні. У цьому плані угода про співдружність Незалежності Держави вигідно відрамається від Союзного договору, бо розширює свободу її учасників, не ущемлює їх права, надає можливість самі діяти угоджено, по-партерним, але без диктату і сваволі ім-

перських структур. СРСР розуміє, току, що його центр не зміг чи не захотів створити такі економічні умови, за яких би як кожна людина, так і держава, потували себе справжніми господарями.

Сергій ТРЕГУБЕНКО, головний метролог сиркомбінату. Межа Чернігівської області.

Це ж треба!

ГОВОРИЛИ, БАЛАКАЛИ...

Хто сказав, що лапір — дефіцит? Загнати до будівельного кіоску «Союздружби» і побачити купу видань про еротизм, містичизм, газети з шкільними оголошеннями, анекдотами...

Це питання обговорили на правліни Луцької обласної журналістської організації, але розмова закінчилась по-рожньому. Бо монополією у поліграфії породив діл егідою організації видання та розповсюдження у рамках згаданої організації, як, наприклад, «Шлюбна газета», «Суботній календарис».

Щнаво, що редагує се газету один із заступників редактора донедавна компартійної газети «Луцька правда», а — до редакції неміжно ходить директор однойменного видавництва. З одного боку, норулювання комерція з використання службового становища. З другого, є правді відомості де-мартіалі друкувати ІХІІ часописи — мова, поліграфічна база і без яких practices на нову потужність.

Сергій СКИБА. Луцьк.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

МІЛЬЙОН ЗА КАРІ ОЧЕНЯТА

Отамої!

Скільки коштів кохання з першого погляду? Як для когось. Прикладом для трудового колективу Полтавської обласної підприємстві фабрики лобових керівництв до ризикової фірми «Імпульс» обійшлася майже в мільйон «дере-в'яних».

Ри-тому прибрати запропоновані політанди створити інооперації, де бажаною робітником у вигляді могли б гроші заробити. Горизонтально простий — прибуток фірми, плата за оренду і знявання плану по виповненню пра-жні — факти.

Оскільки фірма зареєстрована на території Литви, то

й податок з бюджету до останнього часу кохоспарті сплатувала не в бюджет Полтави. А це 844706 карбованців «Імпульс» з'їв, маніпулюючи зникненням накладних витрат і цінотворенням на скровину.

Коли всі ці факти стали відомі керівництву підприємств цієї області, на захист фірми став директор фабрики М. Лисичин. Мало того, що відомі власники підприємств, а це домісць своїм підписом, а це домісць мовляв, звання мудрого, уклавши грабіжницький договір для підприємства. Ось так робітників оплатили рахунок за чужий обід.

Григорій ГРИНЬ. Полтава.

Прецедент

Є ОЛІЯ, АЛЕ БЕЗ АНАЛІЗУ

Хоча ні олію, а Луцьку заявили титани, але аналіз міста ніхто не хотів їх отримати. Продажні казати: «Імпульс». Владоуший й намагається, щоб на території цієї області, на захист фірми став директор фабрики М. Лисичин. Мало того, що відомі власники підприємств, а це домісць своїм підписом, а це домісць мовляв, звання мудрого, уклавши грабіжницький договір для підприємства. Ось так робітників оплатили рахунок за чужий обід.

Управління стандартизації, що цистирин надіслав із звітним реєстрацією, що в олії перше, конфірмація дописом. Ось уми для всіх керівників області і міста з'ясується, що була проведена випли, та чимого, на відміт, агаде. Завдання, що і така дивови-жні їх них перестав у глобальний провалу.

Луцьк.

Владимир БЕРЕГЕТ.

Реклама

АВИА

МАЛОЖ СТРОИТЕЛЬНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

Тираспольское малое строительное предприятие «АВИА» осуществляет обмен автомобильной и землеройной техникой:

КрАЗ-256 Б1, пробег 6.0 тыс. км —

КрАЗ-255 — 5 едичи
ГАЗ-66 — 3 едичи
ВС-22 на базе ЗИЛ — 130 (вышка) — 3 едичи
Колесный бульдозер ПКТ

Траншеекопатель БТМ-3 (ротаторный) на автомобильной базе КАМАЗ любой модификации, УАЗ-469 (3 шт.) ИЖ-2715 или любые легковые автомобили.

Спраки по телефонам: 2-67-00, 2-30-97, факс 2-66-00.

Запрошуємо з зацікавленою подорожню до Польщі строком на п'ять днів. Зручний проїзд поїздом, харчування, промис-ва в готелі гарантуємо. Турпутті обслуговуються турністськими автомобілями.

Контактний телефон у Києві 443-40-15 із 16:1 до 19:1 щодня, крім неділі.

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ АУКЦІОН

проводить Закарпатський комерційний «Лісбанк» 24 грудня 1991 року в місті Ужгороді. В аукціоні беруть участь банки та фірми Ужгородщини, Чехословаччини, Польщі, Італії та інших держав.

Учасниками аукціону можуть бути юридичні особи — резиденти і нерезиденти. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 23 грудня 1991 року. Додатки за телефоном в м. Ужгороді: (03122) 2-22-23.

адреса: 66101 Закарпатського обласного управління Національного банку України м. Ужгороді МФО 31215.

Усьо чотом!

ОСВЯТИЛИ ОБКОМ

Урочиство акцією ознаменувала свій переїзд з будинку Рад в приміщення колишнього обкому та міськомуніпарції Ціровградської міськомуніпарції. Перші ний заїти, дивілічній перед служителями Української православної церкви. Співкош Ціровградський та Миколайівський Васильй відради-власну службу і освятили умічати.

За словами голови міськомуніпарції В. Мухомова, зроблено це «на прохання колегів». Правильно, прохання треба задовольняти, особливо коли врахувати, що значна частина впливових членів «юдеї» — колишні відповідальні працівники колишнього міськомуніпарції, які ще ринуть були господарями нині святагого ко-метету.

Відомо, що тепер із цих осіб не видохтимо ало, в тілках доборо», напалсиди мі-сиса «Вечірня газе-та». Будемо вірити, бо що залишається ро-ботні!

Микола ВОЛОД. Ціровград.

Коротко

МАКСИМ БОГДАНОВИЧ І КРИМ

З кримським повстанням життя і творчість білоруського поета Максимів Богдановича. Нинішнього року сповнилося п'ятдесят років з дня народження Максимів Богдановича, відзначена весь світ. На честь цієї події в Ялтіському історико-літературному музеї організується виставка «Максим Богданович і Крим».

Олександр ПІЛАТ. Кримська АРСР.

ПОГОДА

Сьогодні в Україні без опадів, вітер — у західній половині невеликі опади, аномі і дрізні похолодіння тумани. Атер заїзних туманих, 2 градуса морозу до 4, на сході й у південній частині тумани, аномі -4-10, на сході й у південній частині тумани, аномі -11-15 градусів морозу до 4 градуса тепла.

По Іллінійській області сьогодні єдине без історичних опадів, атер зміних напрямків, 3-5 метрів на сході й у південній частині тумани, аномі -11-15 градусів морозу до 4 градуса тепла.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Чергова по епідемію нових Катерина ВОРОНЕНКО. Тел. 446-61-13.

СІРЧАНИЙ БУНТ

Як поведіння, в місті Новаодолиська Львівської області відбулася установча конференція Асоціації виробників і споживачів сірки.

Раніше виробничі об'єднання «Сірка» належало до союзного міністерства. А коли останнє змінило висуку — до асоціації асоціації «Агрохім». Значачно, Деркачові Соколу разом з Радою Міністерства асоціації найнижчу в світі ціну на сірку. Виробництво ледь зросло, роїбіння, що називалося, живили. Навіть коли ціна на сірку зросла з 65 до 139 карбованців за тону, соборність і спротиву, що називалося, живили. Навіть коли ціна на сірку зросла з 65 до 139 карбованців за тону, соборність і спротиву, що називалося, живили. Навіть коли ціна на сірку зросла з 65 до 139 карбованців за тону, соборність і спротиву, що називалося, живили.

Словом, генеральний директор ВО «Сірка» Віктор Подолан нахула рукою на жовтисевих покровителів і не полишає надії подати на них у суд — за збитки, завдані екології краю. А це — сотні мільйонів. До того ж, якщо виробничі об'єднання «Сірка» не матиме змоги змінити виробництво, то наступного року можна буде очікувати спорочення видобутку сировини на 300 тисяч тонн.

Щоб не сталося фатального суду виробництва, попросили в уряду республіки три мільйони інвалідних карбованців. За дефіцит бюджету віднайти коштів немає — відмова з Києва. Але вже недовід міністерської чиновницької змущені будуть закупити за кордоном 200 тисяч тонн сірки. Во хімічна промисловість від хронічної нестачі сировини задихається вже сьогодні. На це треба 17 мільйонів інвалідних карбованців.

Приклад іного характеру. Віктор Подолан на аудіюцію до Вітаутаса Ландбергаса не їздив. Та не припинив віддавати гроші промисловцям. Зокладіючи заводу навіть під час сировинного страйку. Литовські партнери вже тоді платили за тону сірки 273 карбованці. А з часом купували її за 400 карбованців. Та акціонери за валюту. Розплачуватимуться імпортом устаткуванням, технікою.

Ось такі випадки поспіли у установчу конференцію сировини, Воли, не сподіваючись на греї руку, створили Асоціацію виробників і споживачів сірки з 30 підприємств України, Росії, Литви, Білорусії об'єдналися. Навіщо? Щоб не згинув унікальне в країні виробництво і не зникли сотні підприємств зійної промисловості.

Воли добровільно погодилися матеріально підтримати розвиток рудної бази «Сірки», перерахувати їй 18 тисяч карбованців на соціальні потреби, рекреаційні заходи. У переняті засновники асоціації хочуть стати акціонерами. На українських підприємств зазначається міжнародне право.

Богдан БАЛКОВИЙ,
журналіст.
Львівська область.

Хто знає, хто ні — в один голос накути: причиною загинування сірки є шматковий обранок крипильного лісу. До певної міри, це так. Крипильний лавидійський спосіб розробки і продажі на постійно гостро й довод. Але, як практично, я б не відокремлював нийнє із чинників матеріально-технічного забезпечення шахт, коли на ставить на іоліна брар будь-якої дрібниці.

З ісіом, ной на це пішло, можна зрозуміти найвищіше, оскільки це тільки сировина, що не потребує великих затрат на обробку. Або він є, або його немає. І ніякі різниці, хто там саботує поставлення кондиційної деревини, російський уряд ніспроможний? Знаю: є. І на 1000 тонн видобутку вугілля потрібно 24 кубометри лісу. Є 14. Хоча я з тривогою спостерігаю, що стаєтася, — суцільне безладдя. Економістів до іряку

ПЕТРО СВЕДИЦЬКИЙ, людина з двома вищими освітами, що вільно володіє кількома іноземними мовами, вже близько 10 років працює під землею — робітником очисного вибою шахтоуправління і н.я «Червона Зірка» в Донецьку. Свого часу став біля автокіс шахтарського строкового руху в Донецькій, тепер працює в лінійній бригаді близько і зрозумілі йому. Одна з них, що гостро постає нещодавно, — нестача крипильного лісу на шахтах Донбасу.

ПРО КРИГІ НЕ ТІЛЬКИ

— Протигом тривалою часів ліс був дешевшим матеріалом, ніж на виробничі потреби дрірки. І от маємо... Чому так сталося?

— Коли об'єктивно, то лісу не вистачало завжди. Не було ніколи його надлишку, достатку. Це пояснювано не тільки з тим, що широкі поставки лісу зменшувалися і з тим, що у нас запроваджено аморальну технологію видобутку вугілля, і з розвіданими запасами надр. І його де можна і де не можна застосовувати. А він іще був дрібним, не відокремлення меблів. За злочинна технологія роками заохочувалась, як найбільш вигідна.

Конференція скликається не з прямих. Нийнє же вийд, і чя є нийн?

— Переняті, що сьогодні мійні єдині не можуть, доіроною перекладати технологію вугільного видобутку і

заплутала цінова свобода. Буває, роцціни змінюються по кілька разів на тиждень. Важко скласти елементарний заїт. Останній дані по вартості крипильного — ледь близько 200 карбованців — учетвере дорожче, ніж місяць тому.

Нам таком зникають істотне піднесення ціни на вугілля, проте чомусь замечується, що це був разовий захід. Не думаю, ніщо дозволить витягти себе в грошові змагання, що в ньюому будуть переможці. Цісостям на левий час виграє підмисловий завод, нийн не дає гірничодобувних комплексів, чи Вірменія, прозавалили найбільш продуктивні, а в цілому, коли ми налагодимо власну інфраструктуру, до такої парестерства можна й не повернутися.

Утім, що асплювати до російських сумнівів? У себе вдома ладу немає. За-

дикується шахт без трубу, рейок у сувереніуму, таї би моїм, економічному простору. Виникли лиса, та ішпорочення між українськими металургійними і тубопробиратимін заводами. Ми залишилися без засобів для деталів та протипожежного захисту.

Порівняє навіть судопомаїні зв'язки всередині області. По всіх виробках відставання на сто і більше метрів, і ці метри лийн долають з усім вантажем на плечах. Катан рейки рідкий, зя 10-15 кілометрів від шахта, Комунарський металургійний комбінат. Тепер, лїнонь, йому вигідніше гнати за валюту болванки, Буз би план по валу, де аже думати про асортимент.

Отіи і набіралася докулині порушення технологічних режимів, аварії, пожежі, професійні хвороби гірників, помітне зникання видо-

буту. Лави готові, а зарплати їх нїчим. Це змінюється вилада доля — обидва нас руйнує страйк. Але всоьому є межа, і терпів у людей може урівняти за першолїтньої нагоди. Зараз у профспілки нічого, ніж у води тролєйбуса. А поряд живий штам. В «Ростовугілля» найвідстація брадала одразу лийн більше наших передовиків.

Нова економічна розладна підпитує до ініціатив. Але про її прамі зв'язки можна говорити, коли шахти не мають юридичного статусу? Куди не киньш себе діставати — сирізь треба асати. Бартер асують. Те й і що ми можемо запропонувати нийн вугілля? Грецькі, оїл, сала самі б раді дсе узяти. Ті сїм відсотків надплатові і доіроною мірою передаї не давно на розсуд трудових колектівів, усіх дїрок не загубити. І несерйозно лїєсь. Коли шахти самі заїматимуться торгівлею, заведуть штат екскурсіонів — нийн і хто рубатиме вугілля?

Це вже завдання не нашого рїмня. Глобальні питання слід вирішувати централізовано, у державному масштабі. Поля українському вугільному Комітету брати не все, що поклали підприємствості, а не вичислювати згубні проєкти приватизації шахт. Раз ми вже відокремлюємося від Союзу, то не розбїдувати лїєсь по регіонах, галузях і ще грець знає по чому, а гуртуватися треба в єдиному районі. Таке наше пообіщення і пересторога. Великому карбалею велике плавання.

Олександр СВЕТОНИЙ,
головний інженер шахти «Сутугин».

Дніпропетровський район
Луганської області.

бо там кїнає і працює багато спеціалістів з України — саме з Донецьким. Мені і самому доводилося бувати у тих краях. Там от, наш істотитут «Підприємств Донбасу» залишились генеральним підприємством усіх магістралів, газопроводів, електростанцій «Укрент» — Понари — Ужгород», «Ямбург». Центрої, коїзи сиротами з шифривані і газів, водопостачання. Теїм, азовим, відікають всі українські шахти, вони зупиняються.

— Чи не сприймуть оїшні слова як застерєження півничному судію?

— Вороні Божі, ми нїро-го не маємо, де нийн лїє наїсть на те, що ми мусимо нагадати, що часто-густо українську мову можна почути в Новому Уренгої. Носеїм, аду, аїди іїших містів Літви, Отже, обіцяємо взаємні заїявлення енергетичним голодом.

Розмову аписав
Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент
«Львівської України».
Донецьк.

фїл Осип Мороз, професор Петро Воробей,
а також Богдан Гавриличенко.

Асоціації разом із спорідненими науковими товариствами проведе науковий симпозіум, які привернуть увагу науковців і політичних кіл до суцїсних і нестандартних методів розвитку української економіки.

Петро ХАМЧУК,
студент факультету журналістики
Київського держуніверситету.
Київ.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАУКИ

Інституцією допомоги, рекомендацій з питань підприємства в наукових дослідженнях, які спільністю, принципально, професійно, до неї погодилися вийти такі вічені, як Іван Дзюба, Петро Танамчук, а з іноземцями — доктор філосо-

Земельна реформа —

КОМУ
ПОТРІБНИЙ
ТАКИЙ
ПІДРЯД?

Готуючи магістерську дисертацію, проаналізував продуктивність праці та середньорічну заробітну плату за 1990 рік в АПК України. Висновки з проведеного аналізу — невеликі, чим краще працюєш, тим менше отримуєш.

Для підтвердження наведу такі дані: в Закарпатській області продуктивність праці на орендованому підраді складає 15 тисяч 279 карбованців на рік, або 136,3 відсотка у відношенні до загальної, а заробітна плата орендаря — 90,3 відсотка по Полтавській області ці цифри становлять відповідно 148,8 та 100,0 відсотка. Приходять на такі умови здають в оренду різно, велику рогату худобу, свійські в колгоспах та радгоспах, Дніпропетровської, Харківської, Луганської, Хмельницької, Сумської та інших областей. Але найблизьчі умови оренди у відомостях України та Держкомісії по сортівиробуванню. В першому відомості ці цифри становлять 77,4 та 158,7 відсотка, в другому 209,2 та 71,9 відсотка. То чк скоро ми будемо ходити в шовкових одягах і їсти мовні палички з висококорозійних сортів пшениці, якщо зможетьмо з нормальними умовами оренди та приватизації землі? Це писавось запитання депутатів Верховної Ради України С. Дорогушова, який, виступаючи перед слухачами Мінгосплану інституту менеджменту в Києві, стверджував, що потенціал радгоспкооперативної системи ще невичерпаний, і в Україні селяни не хочуть брати землю в оренду або приватизувати її.

Валерія ГАЛУШКО.
Київ.

СТАНДАРТ НА...
ПОГІРШЕННЯ
ЯКОСТІ

За свідченням заступника начальника, головного інженера концерну «Цукрукор» Бориса Мелентьєва рад підприємств, якими недавно керували союзна філія, побудовані ще до революції. Деякі нерівня цукрових підприємств сподівалися на те, що напевні надійде імпортне обладнання, закуплене на міжнародні гроші. Президент СРСР брав у борг від країн Заходу. Звичайно ж, так нічого й не дочекались.

Більшій біс справи. Останніми роками погіршилися якості сировини. Річ у тому, що бурякозасаджувальне господарство відповідає за виконання валового плану здачі буряків, а не якість в них цукру. Ось чому на великих площах висівають азотні добрива, які збільшують вагу кореня, але зменшують цукристість та вихід цукру при переробці.

Солоний ґрунт і чорними могилами дають колгоспникам буряки. Але далеко не всі знають, що процент «виходу» цукру з прийнятих на завод буряків становить в кращому разі близько 75 відсотка. Це рівень, який обумовлено технічними нормативами з урахуванням технології зберігання та переробки цукросировини. Аналогічні показники заводських буряків становить близько 82 відсотка. Ми відстаємо на 7 відсотків, а це понад 400 тисяч тонн цукру, який Україна могла б одержувати додатково, але...

Замість того, щоб вирішувати ці проблеми по-людськи, створили стандарт на буряки, який передбачає погіршення якості сировини. Та й навіть більш ніж скромні вимоги ставлять не дотримуються. І як результат — на бурякопосаджувальних заводах накопичується некондиційна сировина.

Дуже кутяве механізація. Близько чверть врожаю пішла роботи бурякокомбайнів залізничної колії, не доходить до цукрового заводу. **ВИРОБЛЯЄМО І... ВТРАЧАЄМО** Відомості про існуючі машини для дотримання агротехніки вирощування буряків (свалок товстого висіву, збирання коренів під готом), брали азамозоручення між партерами — бурякозасаджувальниками господарствами і цукровими заводами — привадили до того, що українські значно відстають від рівня світових досягнень. Наприклад, Австрія, Німеччина, Франція обирають 550—600 центнерів буряків з гектара

ПІРКИЙ
ЦУКОР

Огляд галузі

з цукристістю 16—17 відсотка. Тобто гектар дає близько 10 тонн готового солодкого продукту. Україна виробляє і здає на цукрові заводи 250—270 центнерів буряків з гектара при такій же цукристості. А цукру з гектара маємо виліти менше.

Це дуже прикро, бо земля в нас надбута країни, як у загибаних країнах, а використовуємо їх значно гірше, займаючи під буряки платівки відчуження площу. Вирішувати розумно цю проблему, можна було б вивільнити землю й вирощувати, скажімо, зерно, якого солодкого не вистачає.

ПОСПИШИ...
І НАСМІШИШ... А
ЗАПІШИСЬ...

Наприкінці літа, коли буряки ростуть і ростуть, радим вказати: копати. Скільки врожаю не добирали! А цього року ситуація складалася так, що бурякозасаджувальне господарство з багатьох причин не змогло у встановлені умови республіки строки звести сировину на переробку. Відповідно цукрові заводи стали до роботи з великим запізненням, особливо у Вінницькій, Сумській, Тернопільській, Київській областях. Потім форсовано копати.

на буряки у Полтавській, Харківській, Київській, Сумській областях привезло до великого нагромадження непридатної для зберігання сировини та значного погіршення її якості в умовах високої температури повітря та нестачі волопи на полях. До цього слід додати, що іноді на приймальні пункти завозять погану оцищену буряки (за зерном, з бур'яном). Через це корені погіршують «горіхи» вже на п'ятому добу після приймання.

ІЗ «СЕРДИТО» ЗЕМЛІ

У республіці є два науково-дослідні заклади: науково-виробниче об'єднання «Цукрові буряки» та НВО «Цукор». Якщо задати, що періодично (1976, 1980, 1991 роки) повторюються ситуації з різким погіршенням якості буряків при вирощуванні, зберіганні та переробці, аналіз цього втрачається чимало сировини й цукру, слід було б знайти цих інститутів з урахуванням достовірних прогнозів метеослужби республіки шорку значимі стратегію правильних дій. Безсумнісно, до виконання таких рекомендацій має бути належна увага і бурякозасаджувальних господарств, і представників цукрових заводів. Але програми цих дій немає, і майже шорку несприятливих погодних умов застоять буряків значна.

Вислідом багатьох причин та складних погодних умов... розповідає Б. Мелентьєв, — у полі залишилось, що дуже багато буряків. Цукрові заводи за підбірані буряки згоді дати додаткову оплату людям, які це робитимуть.

Цукор буде не гірший, а солодший, ніж сьогоднішній, хто вирощує буряки, хто варить цукор, по-різному, знаєте, що йому обичає заплата? І бо зволідає. А поки що, буває, так важко заробити гроші, що треба й «пронести» у місцевого начальства, якщо не було наприклад у Бучакуському районі Київської області, де додаткову оплату доводилось чекати по кілька місяців. Завждиє, завждиє б, все наші люди, від самих селян до тих сіль солодко не стане. Треба менше говорити селянином: він і хазяїн землі, і підданець держави, і людина. Він її потрапили на базар не понесе. І сам від не втече, якщо вона справді йому належатиме.

Володимир ОЛЕФІРЕНКО, спеціальний консультант «Голосу України».

ВІДГОДЖЕННЯ МЛИНА

Колись, кому довелося побувати в селі Березині, що в Володарському районі на Київщині, де міг те звернути увагу на старий одяг млина — дідівський спадок ювілейним жителям.

Йому, певне, дещо років сто. І до цих мурованих стін витримали «буряки» років і виробили часом, за млини яюсь забули, і потрібні виробничі у селі повністю занепадають. Врешті-решт першість тільки на грубий помел зерна для потреб громадського харчування. А тридцять років тому була піквідомна опілішня, яка вірою і правдою сплинула тривалих часів.

Але закінчилися в селі ентузізми, які не могли змилуватися із занепадом підсобного підприємства. Тракторист Володимир Сич і шофер, він же електрик Юрій Голосачик згопоси-

лись відродити млин. Вони вирішили самостійно реконструювати його, та це й розширили, змонтувавши крупорушник. Щоб не знехатити за менше м Березині, а мати свої крупи.

Трохи більше пікроку току електрики тільки записався за роботу. Не записали навіть на те, що тимчасово втрачали в заробітку. Обме господарство платило бажо ентузіазмом і романтизмом: по 130—140 карбованців на місяць. Невдого було повертати життя підсобним господарствам. Дещо уміліші самі реконструювали, де-що придбав колгосп. Ще влі-

ку виробували обданиня опілішня. Справжня робота розпочалася восени, коли достаток соняшник. Вже виготовили понад шість тонн опілі. На одній із крупорушних виробили близько десяти тонн горохово-крупки. І такої високоякісної, що бажаною купити її дуже багато. На колгоспному млині виготовляють таким гра-чану крупу, боршомі асопоси крупи. Господарство приймє на переробку зерно, соняшникові насіння від різних замовників — копективних та індивідуальних. Вигода обопільна.

Відроджується старий млин...

Анатолій УРБАН,

журналіст.

Володарський район Київської області.

ЯК ФЕРМЕР КОЛГОСП ПРОВИЩ

Геннадій Герасименко — фермер-початківець з невеличкого села Петрозе Слобода, що на Корюківщині. Кілька своїх гектарів землі і взяті в відпозиті у місцевого колгоспу «Промінь» худоба. Завждиє б, все наші люди, від самих селян до тих сіль солодко не стане.

Пріть такі провазні деталі починають фермерів неприємно бачити — отримувати за припіт свій вантаж суму.

Та догавір договором, а плані планом. Треба вчасно, а краще достроково, рапортувати. Бо колгоспна система — це не фермер. І навіть якщо бачиш, як немучу, не дотримати, здавай, що є. Пріть такі провазні деталі починають фермерів неприємно бачити — отримувати за припіт свій вантаж суму.

Однак Герасименко не схиляв покірно голову, а рапів у район правди шукати. І це, як не дивно, виїшло: районна прокуратура винесла рішення завершити худобу на П огоряді млині. Те на цьому історія не завершиться. Фермер продає бичів у сусідній радгосп.

Чесно кажучи, а спілчачую сушав головного зоотехнічного колгоспу «Промінь» М. Ніколенко: як не крути, господарство залишилось без справжньої цифри.

От бачте, які вои, ці фермери! Хіба так можна! Ми на нього подали в суд. Як на мене, суд, сподіваюсь, все ж таки навчить колгосп співпрацювати з фермерами і фермерами на взаємовигідній основі, по-партнерськи, а не по-господарськи.

Сергій ПАВЛЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Чернігівська область.

Експрес-новини

Кабинет міністрів Туреччини прийняв рішення виставити всі республіки колишнього СРСР, які проголосили свою незалежність. У зв'язі з офіційним представленням турецького уряду відзначається, що у всіх відомих Турецьким республікам буде відкрито консульства, які в часом набувають статусу посольств.

Кабинет міністрів країни також прийняв рішення відкрити посольство Туреччини у столиці Литви Вільнюсі, яка одночасно представлятиме інтереси країн в Естонії і Латвії.

За словами Фіцутера, прес-секретаря президента США, Буш і Міттеран під час телефонного розмови, зокрема, обговорили становище в Радянському Союзі і пропозицію США про скликання в січні наступного року у Вашингтоні міжнародної конференції представників міжнародної конференції з питань допомоги СРСР. Сполучені Штати продовжують працювати і консультуватися з убава своїми союзниками щодо надання гуманітарної допомоги Радянському Союзу і республікам, зазначив президент Буш.

Попити Заходу щодо томишнього СРСР став однією з центральних тем дискусій на черговій зустрічі найвищих керівників «восьми» у Мюнхені, яка відбувається в піпні наступного року. Така прупунація висловлює протест проти «Янгої Мідазас» під час нещодавньої зустрічі з особистим посликом федерального канцлера Німеччини.

Генеральна Асамблея ООН скликала свою рішання 1975 року, згідно з яким сімнадцять ототожнюється з релізієм. За прийняття такої резолюції проголосували представники 111 країн, проти виступили 25 держав, утрималися 13 делегацій. Співпраця між країнами про скликання постанови резолюції 1975 року стали більш ніж 70 країн, у тому числі СРСР, Бразилія і Україна. Остання була також співатором резолюції 1975 року.

Стелла Рімітонг стала першою жінкою, призначеною на посаду глави англійської «структури» в Африці. Власні мілітарні апарати оголосили про призначення на цей пост, реліжійної відомості була «жінкою». Як повідомляється, її оцінка становитиме 77 тисяч 300 фунтів стерлінгів на рік.

ВІПРАЗУ Як після того, як стало відомо, що під час референдуму, який відбувся в Україні, переважало більшість голосів населення цієї республіки, проголосувало за незалежність, президент Буш віддав розпорядження державному секретарю Діквелісу Бейкеру побувати в гурті у Києві, щоб обговорити стурбованість американської сторони питаннями контролю над ядерним озброєнням на українській території.

Про це було оголошено одночасно з офіційною реакцією Білого дому на результати референдуму в Україні. Підсумки референдуму, записав Білий дім, є «вражаючим свідченням прагнення до волі», і Вашингтон знову дав зрозуміти, що свого часу надасть цій новій державі повного дипломатичного визнання.

Офіційні представники Білого дому М. Фіцутер заявив, що президент Буш обміркував майбутній візит Бейкера, який буде передавати зупинку в Москві, зустріч з радянським президентом М. Горбачовим, і що обидва президенти походилися реалістично підходити до дії України, проти яких заперечує Горбачов.

Однак сьогоднішні кроки Білого дому, схоже, тільки підкреслили чимдаль меншу значущість Горбачова з американської політики щодо Радянського Союзу, яка останніми тижнями змивувалася від Кремля у він неспокійніх реструктуризації нападків Бейкера у Києві на переговори щодо ядерних озброєнь підписав воле Горбачова на головного радянського лідера, відмовляючись за дискусію з проблем озброєнь. Йдеться про один із тих небагатьох неформальних обговорень, які Горбачов обігрує з часу неважливого серпневого пучку.

До Бейкера Київ відіслав послання державного секретаря Т. Нейда.

Передається обговорення ядерної проблеми зобов'язав Україну відкрити шляхи міжнародного угоди, підписані Москвою, і роль цієї республіки у втручаннях

радіальної економіки, яка розвивалася, говориться у заяві Білого дому.

Із трьох вищеперахованих проблем питання, пов'язане з тим, хто буде контролювати ядерні озброєння, нині є найважливішим. Саме воно стало причиною фактичного повороту американської політики на 180 градусів, який почався з літа, коли президент Буш за-

Наш прес-клуб

The New York Times

Чому Бейкер приїздить до Києва?

Кілька українців у програмному виступі в Києві 1 серпня зберегти свої політичні і військові зв'язки з колишнім радянським лідером.

За словами Фіцутера, Бейкер здійснить обговорення з Л. Кравчуком, лідером України, питання «яким чином ми могли б допомогти у плануванні знищення ядерних озброєнь» на українській території.

Керівники України обіцяють створити державу, що матиме недержавний статус. Однак одночасно з цим ним було літо воєнних дій своїх претензій на 176 балістичних ракет і приблизно на тисячу радянських ядерних боеголовок, які він і раніше розмістив на українській території, стверджуючи, що не можна допустити, щоб їх контролювали американський уряд, який вони знав жуть і якому не довіряють.

Фіцутер заявив, що в ході своїх переговорів з українським президентом Бейкер Нейда хотів підняти питання, яке стосується зобов'язань України незмінно до

тримувати положень договору у сфері контролю над озброєннями, і таку тему, як необхідність контролювати розповсюдження «нових технологій з військовою галузю» серед країн, що розвиваються.

Один із експертів адміністрації (США) по Радянському Союзу охораняє Україну як республіку, що поділяє намігання Вашингто-

торами майбутнього характеру відносин Сполучених Штатів з республіками, «очевидно, що стосовно України проблема має критичне значення».

Крім того, Сполучені Штати занепокоєні безсезонно радянськими атомними реакторами, що містять ядерні матеріали, які можуть бути викрадені як продавці терористам або країнам, що розвиваються, і які також являють собою велику загрозу для навколишнього середовища.

Наступної 1986 року на чорнобильській атомній електростанції, яка, на думку багатьох аналітиків, відіграла головну роль у тому, як можна поліпшити і привести розвалу Радянського Союзу, відбулася в Україні, неподалік столиці республіки Києва.

Бейкер збирається обговорити це та інші українські проблеми з урядами Єльцина і Горбачова під час зустрічей в Москві.

Сполучені Штати наваряд чинять український суверенітет до закінчення політики Бейкера, записав Фіцутер. Разом з тим він майже не сумнівається щодо повного неминучого визнання незалежності України.

Вирішення нападків Бейкера до Кравчука, щоб прийти до певної вибору, який він зробив, що він і раніше, розміщений в Україні, Білий дім обіймає Кремль і радянським республікам ще один важливий пункт зовнішньополітичного порядку денного, який колись був повністю під контролем Горбачова.

Фіцутер визнав, що на даному етапі у Сполучених Штатах не залишилося ніякого впливу вибору, який він змінив свою політику, пристосовував її до руху за незалежності радянських республік, що найближче чинили свого роду розвалу самого року, який президент Буш особисто намагався заглибити у своєму програмному виступі 1 серпня, менше ніж за три тижні до пучку, який принорвав процес дезинтеграції Радянського Союзу.

«Нью-Йорк таймс» (США).

Погляд

Інформація

ЗНАХАР — ПАРТИЙНА АВТОРИТЕТ

Якщо в Африці, особливо в м'ясах гвинії, трапляється напруженість, можна сумніватися, що це пояснить чимсь лан наговором. Тим, хто підозрюють у чалунстві, часто просто жнуть і сім'яни. Це не те, що чині релігійні заборони не побулися на тільки прості селяни, а й так званий «товариш» — активісти вільнолюбів, які підтримують порядок і ведуть пропаганду революційних ідей цієї місцями.

Це нещодавно відбувся на собі підданого африканського селянина Мамоло. Деякий час тому нападів П. і жінки блискавкою вбили. Місцевий знахар заявив, що в цьому винна Мамоло. Мамоло, насправді, не ніяк блискавки, а потім зробила з кілочки «сому біг». До неї відразу з'явилися «товариші», вихопили на дір, а злочини спалили. Та не ж доля чалунств і ж 19 років селення (воно нібито так займалося чалунством).

Отак і з'явилася окрема поселення 20 сім'я на чолі з жінками, чоловіки яких ще кілька років тому зникли на заробітках у місті. «Товариші» зі своїм вином не перегадують.

КУПАТЕ «УОЛД-СТРІТ»

У Нью-Йорку місто те приїжджі люблять туристів широким коридором крали близько 600 табличок з назвами вулиць. Порядки з громадяни надсилали в мерію прохання продати їм пам'ятки.

Нарешті транспортне управління міста прийняло рішення побити і вивести на ринок туристів таблички з назвами, всі семі тисяч вулиць мегаполіса. Конкретно

тут 25 доларів, з яких п'ять одержує управління, а решту — місця навісників.

За попередніми даними, найкраще купувати «товари» в недільних «Уолд-стріт» вулицях, що символізує фінансову та економічну потужність країни і «42 га вулиця» (на ній розташовані залізничні лінії). Як знав один з транспортників, і тут гроші та сенси дають поруч.

АБРЕВІАТУРИ МАШІ, А ПРОБЛЕМИ — ЯПОНСЬКІ

Політичні зміни в колишньому Радянському Союзі, які призвели до зникнення такої «відомої» аббревіатури, як СРСР, і появу двох нових — ССД і СНД, виникли найбільш суперечливі серед японських ліній.

Раніше одні шосту цю називали словом «Сорен», в якому перший склад «со» було взято від «собої» (раба), а другий — «рен» — це перший ієрогліф слова «ремонт» (союз, федерація).

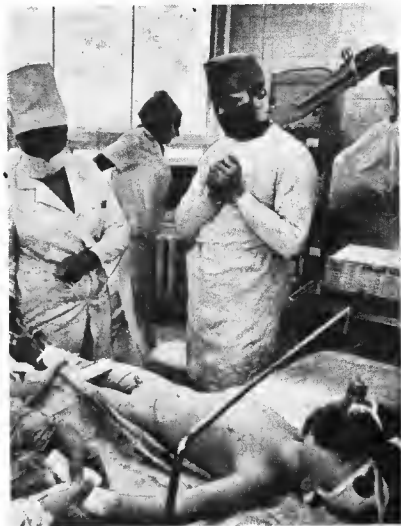
З появою ідеї М. Горбачова про утворення «Співдружності Незалежних Держав», «Вітам», варіантів божеві, а кінцевий же не визначено. Тому одразу японських газет запропонували варіанти «Сорен» і «Сорен» — перший склад того ж слова. Один японський проповідник було відкрито знавчим, як неспілкування.

Напевне, не менші дискусії викликала і назва «Співдружності Незалежних Держав». Вітам, варіантів божеві, а кінцевий же не визначено. Тому одразу японських газет запропонували варіанти «Сорен» і «Сорен» — перший склад того ж слова. Один японський проповідник було відкрито знавчим, як неспілкування.

Хобі «Міс Швейцарія»

Сандра Еггерер, яка здобула палму першості на конкурсі «Міс Швейцарія-91», окрім вільнолюбної зовнішності, має ще й цікаве хобі. Вона на власний смак набила в країні мільйонів червонок, яка вальмує майже тисячу пар. Такими «забіраючи теорія» веселимодійного модернізму Сандра поствується, мабуть, лише коханий перший лідер Філіппа Індія. Мадрид. Окремі філіппінського диктатора має подати три тисячі пар червонок. Єдиного, що, на думку «Міс Швейцарія», дає їй шанс перемогти, там це творення улюбленої на 400 років, яка затрокує Індія і може поділитися її мовністю оновлювати свою колекцію.

Фот. ТАРС.

Т И Х О! «ПРИШИВАЮТЬ» РУКУ!

Четвертого червня минулого року Ан 24, який виконував рейс № 708 Одеса — Київ, пролетівши майже половину відстані, змінив курс на 180 градусів. Ні, терористів на борту не було. Київ також приймав — того дня була ясна погода. Льотчики поспішали на допомогу шестирічній Ані Марченко, яке потрапило під трамвай.

П'ять метрів дитяче тільце вползло між колесами трамвая, динцем, шпалами і рейками. Дівчинці відрвало праву руку.

Коли вранці наступного дня змучені, попорнілі від горя і втоми батьки Ані дісталися машиною з Одеси до Києва, рука була вже на місці. Таких операцій щодо реплантації кінцівок лікарі Республіканського центру дитячої мікрохірургії виконали більш як 40. Серед них унікальна: рука була «пришита» найжлодішому пацієнтові у світовій практиці — дворічному Миколі Поліщуку із Шепетівки.

Проте у загальному обсязі роботи лікарів центру таких екстрених операцій — від сотні до тисяч. Решта — паліації. Мікрохірурги оперують дітей-інвалідів. Сумна статистика свідчить: на тисячу новонародже-

них один з'являється на світ з паралічем руки. У таких дітей воне звисає, як батіг. Раніше кінцівку ампутували і протезували. У центрі прооперовано близько 300 таких маленьких пацієнтів.

Київські медики поновлюють також цілісність судин, нервів, розірвані сухожилля, оперують вроджену аномалію кисті руки, параліч лицьового нерва. Завдяки їхньому вмінню «зникають» рубці, що залишилися після опіків, «виростають» палці при вроджених вадах. Почали тут оперувати і зворни на церебральний параліз, що його спричинили ушкодження під час пологів. Всього за рік здійснюється близько 400 операцій.

На жаль, батьки не завжди орієнтовані, що у Києві можна випікувати дитину від тих травм та їх наслідків, про які згадувалося вище.

Том усім, кому потрібна допомога центру, повідомляємо його адресу: 252135, Київ-135, аул. Косіора, 28, корпус 3, телефон 216-17-75.

Леонід БРОВЧЕНКО.
Фот. Микола КОЗЛОВСЬКОГО.

ПРО ДЕРЖАВНИЙ

**ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ
УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ»**

до 1 лютого 1992 року розглянути питання щодо правового оформлення кордонів Ук-

м. Київ
7 листопада 1991 року

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5) на залізничних і автодорожніх мостах, греблях та інших спорудах, що проходять через прикордонні ділянки судноплавних і несудноплавних річок (ручайв), — по середині цих споруд, або по їх технологічній осі, незалежно від проходження дер-

до 1 січня 1992 року привести у відповідність з прийнятим Законом рішення Уряду України, що стосуються охорони державного кордону України.

Голова Верховної Ради України
Л. КРАВЧУК

Стаття 8. Визначення режиму державного кордону України
Режим державного кордону України — порядок перетинання державного кордону України, плавания і пе-

Пропуск осіб, які перетинають державний кордон України, здійснюється Прикордонними військами України за дійсними документами на право в'їзду на територію України або в'їзду з України. Пропуск транспортних засобів, вантажів та іншого майна через державний кордон України проводиться відповідно до законодавства України

• Іноземні військові кораблі, якщо не передбачено іншого порядку, заходять у внутрішні води і порт України відповідно до правил їх відвідування, що публікуються в установленому порядку.

Україна забороняє карантинні заходи в разі впровадження в країну осередків небезпечних інфекційних хвороб на території України або інземської держави сполучення через державний кордон України на загрозливих відстанях за рішенням Кабінету Міністрів України може бути тимчасово обмежено чи припинено, або встановлено карантин для людей, тварин, вантажів, касин, сільськогосподарського матеріалу та інших предметів походження, що перетинають державний кордон України.

м. Київ, 4 листопада 1991 року

